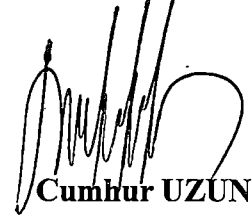

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün ilgili hükümleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Cumhur UZUN
Muğla Milletvekili

Muğla'nın Menteşe ilçesi Bayır Mahallesi ile Yatağan ilçesi Deştin Mahallesi sınırlarında yapılması planlanan Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocakları Projesi, 20 yıldır bölge halkının itirazlarına ve yargı süreçlerine konu olmaktadır.

Projeye ilişkin 2006 yılında 1.ÇED Olumlu kararı verilmiş Deştin köy muhtarlığının açtığı dava sonucu 06.03.2015 tarihinde 1.ÇED Olumlu kararı iptal edilmiş, iptal 18.02.2016 tarihinde Danıştay tarafından onaylanmıştır. ÇED Olumlu kararı iptal davası sürerken şirket tarafından kurnazlığa başvurulmuş yeni bir şirket kurularak 31.12.2014 tarihinde bakanlıkça 2.ÇED Olumlu kararı almıştır. 2.ÇED Olumlu kararının iptali için 2022 yılında köylüler ve sivil toplum örgütleri tarafından dava açılmış ve 07.09.2023 tarihinde 2.ÇED Olumlu kararı iptal edilmiş ve iptal 11.04.2024 yılında Danıştay tarafından onaylanmıştır.

Şirkete bu da yetmemiş, iptal edilmiş ve iptali Danıştay'ca onaylanmış 2.ÇED 2009/7 kapsamına sokularak Revize 2.ÇED hazırlanmış ve yine bakanlığınız tarafından 03.07.2025 yılında ÇED Olumlu kararı verilmiştir.

Söz konusu Revize 2.ÇED Olumlu kararının iptali istemiyle açılan davada hazırlanan bilirkişi raporuna ilişkin kamuoyuna yansıyan iddialar ise ÇED sürecinin güvenilirliği bakımından ayrıca açıklığa kavuşturulması gereken ciddi soru işaretleri doğurmuştur.

Basına yansıyan bilgilere göre, mahkemeye sunulan bilirkişi raporunun dijital meta verilerinde bilirkişi heyetinde bulunmayan Dr. Mehmet Remzi Seyfioğlu'nun "yazar" olarak görüldüğü ileri sürülmektedir. Aynı kişinin, dava konusu projenin ÇED raporunun EK-13 bölümünün hazırlanmasında görev aldığı ve Bakanlığınızın dava kapsamında sunduğu savunmada teknik değerlendirmelerine başvurulmuş kişiler arasında bulunduğu iddia edilmektedir.

ÇED sürecinde yatırımcı adına teknik çalışma gerçekleştirdiği ileri sürülen bir kişinin, Bakanlığınızın verdiği ÇED Olumlu kararına karşı açılan davada hazırlanan bilirkişi raporuyla ilişkisinin bulunduğu yönündeki iddialar; çevresel etki değerlendirmesi sürecinin şeffaflığı, kamu yönetiminin tarafsızlığı ve çevrenin korunması yükümlülüğü açısından açıklığa kavuşturulmalıdır.

Bu kapsamda;

1. Muğla Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından gerçekleştirilmesi planlanan Entegre Çimento Fabrikası ve Hammadde Ocakları Projesi hakkında Bakanlığınızca 2025 yılında verilen ÇED Olumlu kararının hazırlanması ve değerlendirilmesi sürecinde görev alan Bakanlık personeli, komisyon üyeleri, uzmanlar ve dışarıdan görüşüne başvurulmuş kişiler kimlerdir?
2. Dr. Mehmet Remzi Seyfioğlu, söz konusu projenin ÇED raporunun hazırlanmasının herhangi bir aşamasında görev almış mıdır? Almışsa hangi sıfatla, hangi bölümlerde ve hangi teknik çalışmalarda görev yapmıştır?
3. Seyfioğlu veya kendisinin ortağı, yöneticisi ya da çalışanı olduğu herhangi bir şirketten Bakanlığınız veya Bakanlığınıza bağlı birimler tarafından bu projeye ilişkin görüş, rapor, teknik değerlendirme veya danışmanlık hizmeti alınmış mıdır?
4. Bakanlığınızın ÇED Olumlu kararına karşı açılan davada mahkemeye sunduğu savunma ve teknik görüşlerin hazırlanmasında Dr. Mehmet Remzi Seyfioğlu'nun görüş, rapor veya değerlendirmelerinden yararlanılmış mıdır? Yararlanılmışsa hangi gerekçeyle yararlanılmıştır?
5. Bakanlığınız, ÇED raporunun hazırlanmasında görev aldığı ileri sürülen bir kişinin aynı ÇED kararına ilişkin yargılamada düzenlenen bilirkişi raporunun dijital meta verilerinde "yazar" olarak görüldüğü iddiasından haberdar mıdır? Bu iddia üzerine Bakanlığınızca herhangi bir idari inceleme başlatılmış mıdır?
6. Bakanlığınız, söz konusu kişinin bilirkişi raporunun hazırlanmasına herhangi bir şekilde dahil olup olmadığının ortaya çıkarılması amacıyla mahkemeden, ilgili Bilirkişilik Bölge Kurulundan veya Adalet Bakanlığından bilgi talep edecek midir?
7. Projeye ilişkin geçmiş yıllarda verilen ÇED Olumlu kararlarından kaç yargı mercilerince iptal edilmiş, kaç hakkında yürütmenin durdurulması kararı verilmiştir? İptal kararlarının gerekçeleri Bakanlığınızca 2025 yılında yürütülen yeni ÇED sürecinde nasıl değerlendirilmiştir?
8. Daha önce yargı mercilerince verilen kararların ardından aynı proje hakkında yeniden ÇED Olumlu kararı verilmesine esas teşkil eden yeni veya değişen bilimsel ve teknik veriler nelerdir?
9. Projenin bölgedeki hava kalitesi, su kaynakları, tarım ve orman alanları, zeytinlikler, ekosistem ve bölge halkının sağlığı üzerindeki kümülatif etkilerine ilişkin Bakanlığınız tarafından ÇED raporundan bağımsız herhangi bir bilimsel çalışma yaptırılmış mıdır? Yaptırılmışsa sonuçları nelerdir?
10. Bilirkişi raporunun hazırlanmasına proje şirketiyle bağlantılı bir kişinin müdahil olduğunun tespit edilmesi halinde Bakanlığınız, söz konusu bilirkişi raporuna dayanarak yürütülen süreçler ile 2025 tarihli ÇED Olumlu kararını yeniden değerlendirecek midir? Yeniden bağımsız kuruluşlarca bir değerlendirme yapılacaktır mıdır?